

tatra prāpya haṁsīm svām, nītvā ca jaladāgamam,
 giri-çriṅgaṁ jagāma 'ekam vihartuṁ sa tayā saha. 132
 tatra tasya hatā haṁsī kenacil lubdhakena sà;
 tad dṛishṭvā bhaya-çokāṛṭaḥ sahasā prādravat tataḥ, 133
 lubdhakena hatām haṁsīm mṛitām ādāya; vikshya ca
 dūrād mārḡgātān kāṇçcit puruṣhān sāyudhān bahūn, 134
 drutaṁ churikayā chinnaṁs tān āchādya tṛṇair bhuvi
 haṁsīm vyadbhād, «vilokya 'imām hareyur jātv amī», iti. 135
 gateshu teshu puruṣheshu, 'upagamya jigbhrikshataḥ
 lubdhakasya, 'uddhata-tṛṇā haṁsī sà, tasya paçyataḥ, 136
 tat-tṛṇāntar nikṛittāyā mṛitasamjīvaṇaushadheḥ
 rasena jīvanam prāpya, kham utpatya tato yayau. 137
 tāvat sa haṁsas tad-bhartā gatvā 'ekasmin saras-taṭe
 muḍho 'patad haṁsa-yūthe, paçyaṁs tān eva unmanāḥ. 138
 tatkṣhaṇam dhīvaraḥ ko 'pi ksbiptvā jālam, nibadhya tān
 haṁsān sarvān, upāvikshad āhārārtham kila kṣhaṇāt. 139
 tāvac ca 'āgatya tatṛaiva sà haṁsī cinvatī patin,
 dadarça jāla-baddham taṁ, diçaç ca 'ārtā vyalokayat. 140
 tataḥ snātum pravṛittena kenāpy atra saras-taṭe
 puṁsā vastropari nyastām apaçyad ratna-kaṇṭhikām. 141
 gatvā ca, 'apaçyatas tasya, tāṁ gṛihītvaiva kaṇṭhikām
 dāsāya darçayanti sà tasmai, vyomnā çanair yayau. 142
 dāso 'pi so 'nvadhāvat tāṁ dṛishṭvā cañcv-ātta-kaṇṭhikām
 haṁsīm gṛihīta-laguḍaḥ, pakshi-jālam viḥaya tat. 143
 haṁsī ca gatvā çailāgre dūre sà kaṇṭhikām nyadbhāt,
 dhīvaro 'pi sa tal-lobbhāt tatra 'āroḍhum pracakrame. 144
 tad dṛishṭvā, sà drutaṁ gatvā haṁsī patyuh samīpage
 baddhasya vṛikshe samsuptam kapim cañcvā 'akṣhny atādayat. 145
 sa kapis tāḍitas trastaḥ patitvā 'upary apātayat
 jālam tat; tena nirjagmur haṁsāḥ sarve 'pi te tataḥ. 146
 atha tau saṁgatāv ukta-sva-vṛittāntau parasparam
 haṁsau bhāryā-patī bṛishṭau yathā-kāmaṁ vijahratuḥ. 147
 dāsam taṁ ca 'āgataṁ prāpta-kaṇṭhikām pakshi-lobbhataḥ
 lebhe 'tra sa puṁhāṇç cinvan, bṛitā sà yasya kaṇṭhikā. 148
 sa bhīti-sūcitasya 'asya hastāt samprāpya kaṇṭhikām,
 dāsasya dakṣiṇam pāṇim puṁhāṁs churikayā 'acchinat. 149
 tau cāpi jātu haṁsau dvau chattrīkritya 'ekam ambujam,
 madhyāhna-kāle sarasaḥ protthāya vyomni ceratuḥ. 150
 kṣhaṇāc ca nadyāḥ kasyāçcit khagau tau tīram āpatuḥ
 muninā 'adhyāsitaṁ kenāpy arcā-vyagreṇa Dhūrjateḥ. 151
 tatra vyādhena kenāpi yāntau tau saha dampatī
 hatāv ekena yugapac çareṇa bhuvi petatuḥ. 152
 ātapatrāmbujam tac ca tadīyam apatat tadā,
 muner arcayatas tasya, Çiva-liṅgasya mūrdhani. 153
 tato vyādhah sa dṛishṭvā tau, haṁsam svīkritya, haṁsikām
 tāṁ dadau munaye tasmai; so 'py ānarca Çivam tayā. — 154